

ἘΣ ΤΗ ΜΑΡΙΑ

Ἀφιερόνεται εἰς ὅσαις δὲν ἔγειναν ἀκόμη μανάδες.

Δὲν ἔρχομαι σ' ἐσέ, χρυσῇ Μαρία,
Νὰ σοῦ προσφέρω ἀγάπη ὀλογερή,
Ἐρωτα πλεία δὲν ἀγροικᾷ ἡ καρδιά,
Νεκρώσανε 'ς τὰ στήθη μου οἱ παλμοί.

Ἐρωτα μὴ πεθῇς, μὴ μοῦ ζητήσης
Τὰ μάτια σου νὰ ὑμνήσω τὰ γλυκά,
Μὴ θέλῃς 'ς τὰ τραγούδια μου νὰ ζήσης
Ὡς ὕλη μοναχὴ κι' ὡς ὠμορφιά.

Αὐτὸς ὁ αἰῶνας 'ς τὰ στερνά του χρόνια
Ἐνα σου γέλοιο θέλει, μία ματιά·
Δαϊζέ του φανερά τὴν καταφρόνια
Ὅπου κρύβεις βαθειὰ 'ς τὰ σωθικά.

Ὡς ἀδελφὴ μου τρέξε νὰ σὲ σφίξω
Ἐ τὴν ἀγκαλιά μου μέσα τρυφερά,
Ἐλα μαζί μου, κόρη, νὰ σοῦ δείξω
Γιατὶ τὸ στήθος πρέπει νὰ κτυπᾷ,

Ἄν τὴν ἀνάγκη αἰσθάνεται νὰ πάλῃ
Γιὰ τὸ θνητὸ ἢ ἀπέραντη καρδιά,
Ἄν δάκρυα ἐπιθυμῇς νὰ χύσῃς πάλι,
Ἄν θεὸς νὰ δοκιμάσῃς τὴ χαρά,

Κλάψε πικρὰ γιὰ κεῖνο ποῦ ὑποφέρει,
Γιὰ τὸ φτωχό, γιὰ κεῖνο ποῦ πονεῖ,
Εἰς τὸ θλιμμένο πρόσφερε τὸ χέρι,
Ἐ τὸ βρέφος δόσε δλόθερμος φιλή.

Ἐλα μαζί μου τρυφερά νὰ σφίξῃς
Τὴν ἔρημη τὴν κόρη, τ' ὄρφανό,
Ἐλα ρόδα καὶ βάλσαμο νὰ ρίξῃς
Ἐλα μ' ἐμέ νὰ ρίξῃς κεραυνό.

Ἄν θέλῃς νὰ θωρῇς ὁλόγουρά σου
Καρμιά μορφὴ νὰ λάμπη μαγική,
Ἀνάστησε σὰ μάνα τὰ παιδιὰ σου,
Ἀλλοιῶς κρύψου 'ς τὸ μνήμα ζωντανή.

Πόσα παιδάκια δύστυχα, Μαρία,
Τρέχουνε χωρὶς μάνα ἐδῶ κ' ἐκεῖ
Ἔρμα, φτωχά, χωρὶς παρηγορία!
Ἐγείνε ἡ μάνα λέξι ἰδανική.

Τοῦ ἔρωτα ἡ χαρὰ 'ς τὴν ὕλη μένει·
Ἐλείψε ἡ μάνα, ἐχάθηκε ὁ θνητός.
Χωρὶς πατρίδα ὁ ἄνθρωπος πεθαίνει,
Ἐλείψε ἡ μάνα, ἐνέκρωσε ὁ Θεός.

Ἀνοιξέ μου τὰ σπλάγχνα σου, Μαρία,
Καὶ δεῖξέ μου ἐκεῖ μέσα μιὰ πληγὴ,
Μὰ μὴ πῆς πῶς ἡ δόλια σου καρδιά
Γιὰ τὴν ἀγάπη φθείρεται, πονεῖ.

Πέσμου πῶς ὑποφέρεις γιατί βλέπει
Ἡ ψυχὴ σου θλιμμένο τ' ὄρφανό,
Χωρὶς ψωμί, τὸ γέρο χωρὶς σκέπη,
Χωρὶς φωτιά τὸν ἄπειρο οὐρανό.

Πέσμου πῶς τὴν πατρίδα σου λατρεύεις
Κ' ἓνα θεὸ ἡ ψυχὴ σου ἀναζητεῖ,
Πέσμου πῶς 'ς τὴν ἀγάπη δὲν πιστεύεις
Καὶ νομίζεις θρησκεία τὴν ἀρετή.

Πέσμου πῶς πάσχεις νὰ θωρῇς ἐμπρός σου
Νὰ κυλιέται 'ς τὸ χῶμα τρομερά
Κάθε σου σκέψι, κάθε ἰδανικό σου
Καὶ γιὰ τὴ λάσπη νὰ κτυπᾷ ἡ καρδιά.

Ἡ λύρα μου χορδὴ καρμιά δὲν ἔχει
Γιὰ τὰ πλούτη τοῦ κόσμου τὰ φθαρτά·
Ὅπου ἀγροικᾷ παράπονο ἐκεῖ τρέχει,
Ὅπου βογγάει μεγάλη τριχυριά.

Ὁ ποιητὴς τραγούδια πλεῖα δὲ θέλει,
 Τὰ μάτια τὰ γλυκὰ πλεῖα δὲν ὕμνεϊ,
 Πολεμιστὴς ἐγίνηκε καὶ βέλη
 Σκορπίζει ἐς τὴν ἀχάριστη τῇ γῇ.

Στέφανος Μαρτζώκης.

ΠΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΙΝΩΝ ΑΠΕΔΙΔΕΤΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ¹

Αἱ ἱστορικαὶ καὶ νομικαὶ μελέται ἀμειβαίως συμπληρούμεναι παρέχουσι ταῖς κοινωνίαις διδακτικὰ πορίσματα, ἀφ' ὧν ῥυθμίζονται ἐπὶ τὸ βέλτιον. Φωτίζοντες τοὺς νόμους διὰ τῆς ἱστορίας καὶ τὴν ἱστορίαν διὰ τῶν νόμων, εὐρίσκωμεν τὸ μέσον, δι' οὗ δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς ὀριστικὰ συμπεράσματα καὶ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰ νομοθετήματα καὶ τὴν ἐργασίαν τσοσούτων αἰώνων καὶ τόσων λαῶν.

Ἡ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ ἐκπροσώπησις τῆς δικαιοσύνης, θεμελιώδους βάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῶν, ἀπετέλεσεν ἀείποτε τὸ κυριώτατον ἔργον τῆς συντάξεως αὐτῶν. Ἐν τοῖς προϊστορικοῖς χρόνοις, ὅτε εἰς μόνον ἦν ὁ ἀντιπροσωπεύων τὴν δημοσίαν ἐξουσίαν καὶ τὸ κράτος τῆς πολιτείας, οὗτος ἦν νομοθέτης ἅμα καὶ δικαστής. Βραδύτερον αἱ ιδιότητες αὗται ἐχωρίσθησαν καὶ ἡ δικαιοσύνη ἤσκειτο κατ' ἐπιτροπὴν ρητὴν ἢ σιωπηρὰν τῆς δημοσίας ἐξουσίας, ἀρκεσθείσης μόνον εἰς τὸ νομοθετεῖν· ὁ νομοθέτης διαγράφει τοὺς κανόνας, καθ' οὓς αἱ μεταξὺ τῶν πολιτῶν σχέσεις, εἴτε αἱ ἰδίαι ἐκάστου αὐτῶν, εἴτε αἱ ἐν συνόλῳ, ρυθμίζονται· ὁ δὲ δικαστὴς ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν πρὸς ἐφαρμογὴν κατὰ τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζομένας περιστάσεις. Ὁ νομοθέτης παρασκευάζει διὰ τὸ μέλλον· ὁ δικαστὴς ἐπιλαμβάνεται μόνον τοῦ παρελθόντος. Ἡ ἐν ἐνὶ καὶ μόνῳ προσώπῳ συγκέντρωσις τῶν ἐξουσιῶν τούτων καθίστησι τὴν τυραννίαν, ἥς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐν τῇ πολιτείᾳ διαρκὴς σύγκρουσις καὶ ἀναρχία. Ἡ κατὰπτωσις τοῦ ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ἐγένετο διότι ἡ ἀγνότης τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου διεθάρη ὑπὸ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, ὄντων νομοθετῶν ἅμα καὶ δικαστῶν.

Τοῦτ' αὐτὸ παρατηρητέον καὶ ἐν τῇ προϊστορικῇ τῶν ἐλληνικῶν πολιτειῶν ἀνεκλίξει. Ἡ δικαιοσύνη ἀντικαθίστατο ὑπὸ τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου. Ἡ βία ἦν τὸ δίκαιον. Βραδύτερον ὅτε ὁ πληθυσμὸς τῶν

¹ Σημ. Δ. II. Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Συλλόγῳ Παρνασσῶ.